

ban. A tanárok azonban változnak; ezen segítene, ha könyvet vezetnénk minden tanulóról.

*

Az iskolai terem egészségtana. Ily című közleményében *Heinrich Pudor* vonzó leírását adja annak az iskolának, amelyet *Lady Lilford* dropmorei birtokán rendezett be birtokának régi parkjában. (*Zeitschrift für Philosophie und Pädagogik* 1910. június.) Nemcsak az erdei jó levegő előnye az ilyen iskolának, hanem az a nyugalom és béke is, amely az iskolát körülveszi. Az iskolai terem egészségtanának tehát azzal kellene kezdődnie, hogy az iskolát kitelepítsük a zajos nagyvárosokból az erdőbe. Charlottenburg erdei iskolájának eszméje úgyis elterjed lassankint mindenfelé és egyes német városok (Frankfurt, Hamburg) azt tervezik, hogy egyetemüket csöndes erdők mélyén építik fel. De ki kellene vinni különösen az elemi és középfokú iskolákat, amit a mai fejlett közlekedési viszonyok között egyáltalán nem volna nehéz megvalósítani. Ha ezt megteszük, akkor fog teljesülni az egészséges iskolai terem legfontosabb követelménye, hogy t. i. friss levegőt kapjon és mezei béke és csend övezze. Addig is, míg az iskolák ki nem kerülnek az erdőbe, pótoljuk ezt így, hogy az erdőt és a rétet vigyük a városba és az iskolák termeibe. Építsük az iskolákat széles ablakokkal és széles ablakdeszkákkal, melyeken elég hely van virágzó és kúszó növények számára. Az ablak közelében álljansk apró szobafácskák, a terem közepén pedig földdel övezett aquáriumok és terrariumok. Ezzel megadjuk a szemléltetés lehetőségét, belemarkolhatunk a való életbe és a növények ápolása sokféle alkalmat nyújt az erkölcsi képességek fejlesztésére. Jól berendezett szelöltetőkészülékek, világosra festett falú magas szobák, világos színű butorok gyarapítják a fényt és világosságot, jóra hangolják a gyermekek kedélyét. Az ilyen iskolába örömmel fog jönni a gyermek és öröm lesz rá nézve az ott tartózkodás.

*

A sieversdorfi nevelőtelep. A *Säemann* 5. számában *Tobien* ismerteti ezt az alig tízesztendősz telepet, amelyet a helység lelkésze, *Rohr* alapított azzal a gondolattal, hogy a menhelyeken levő gyermekek nevelését a népre kell bízni, de a népet rá kell nevelni a helyes útra. A nevelőatyákat *Rohr* szövetségbe tömörítette. Évente négyszer tart a szövetség nyilvános gyűlést, ahol minden gyermek neveléséről számot adnak. Ezekben a gyűléseken *Rohr* előadásokat tart a jelenlevők irányítása céljából. A gyűlésen megbeszélik a célszerű javításokat és a kiküszöbölendő hibákat. A szövetség nyolctagú választmánya támogatja a telep igazgatóját a felügyelet munkájában. Ez a választmány nagyon gyakran tart megbeszéléseket. — A telepen

felnövekedett ifjak közül alakít Rohr bíróságot a gyermekek hibái fölött való ítélkezésre. Ezek támogatják felvilágosítással, útmutatással a kisebbeket, az ujoncokat. — A telephez 14 község tartozik; a 3, 5, 10—14 éves gyermekek és 20, 21 éves ifjak száma 110—120. A kisebb gyermekek egészen beolvadnak a nevelő családokba, ahol nem tesznek különbséget édesgyermek és nevelt gyermek közt. Az iskolázás után is lehetőleg a telepen készülnek a jövőendő életpályájukra, amelyen az igazgató gondoskodása nem szűnik meg. Ily módon sikerült Rohrnak a gazdák és szolgálk viszonyát teljesen patriarchálissá tenni. Az egyén megbecsülése és a testvériség voltak a vezetősze mpontjai és az eredmények az eljárás fényes sikerét bizonyítják.

*

Football a középiskolában. Az *Educational Review* szeptemberi számában *A. H. Maurer* azt a kérdést veti fel, hogy ez az amerikai középiskolákban általánosan elterjedt játék megfelel-e az ilyen korú gyermekek testnevelési szükségleteinek. Tényleg a tanulóknak körülbelül 5%-a vesz részt ebben a játékban az őszi hónapokban, azok is csak fiúk, a többi 95% pedig nem atlétizál, holott minden gyermeknek szüksége volna az atlétikára. Ez nagyon nyomós érv a football ellen. Az is igaz, hogy jól gyakorlott atlétáknak kitűnő játék a football, de rendkívül veszedelmes, különösen ifjabb, fejletlen fiúkra nézve. Nagyon kimeríti őket. Mert a cél nem az atlétika gyakorlása, hanem a győzelem az ellenséges csapaton. Ez a törekvés sok idejébe kerül a tanulóknak és megzavarja tanulmányaikat és a tanároknak is sok szabad idejét felemészti. Mindez demoralizáló következményekkel is jár. Ezért egyes iskolai hatóságok be is tiltották ezt a játékot. De vannak a játéknak előnyei is, ha kellően szabályozzák, de csak felső fokon, a collegében, nem a középiskolában. Ellene szól az is, hogy nincsenek maradandó jótékony hatásai és nem üdítőjáték. Etikái okok is azt javallják, hogy el kell hagyni, mert a játékosok erkölcsiségére nincs jó befolyással. Ha a játék alatt megszokja a gyermek, hogy az ellenséges csapat gyengítésére való eszközökben ne válogasson, játék után sem várhatunk tőle sok jót. A játékszezon után rendszeren meglazul a fegyelem a középiskolákban. — A football helyett tehát más atlétikai játékról kell a középiskolában gondoskodni, amelyen minden tanuló résztvehet és ha már footballozni akarunk, ne az amerikai játékot műveljük, hanem az angolt, amely nem olyan durva, nem olyan veszedelmes és emellett több ügyességet és fürgeséget kíván. — Az atlétika nagyon fontos minden gyermekre nézve, azért ezt szervezni kell mindenütt jól felszerelt tornatermekkel, képzett tornatanítók vezetése alatt. Az atlétika célja pedig ne versengés legyen, hanem a test harmonikus nevelése.

K—n.